

Sissejuhatus programmi „Õppida saab kõikjal“

Muutunud õpikäsitluse kohaselt muutub keskkond, kus õppetöö toimub. Lisaks tänastele tehnoloogiavahenditele tähendab see varasemast oluliselt paindlikumat aja- ja ruumikasutust, sageli ka eri vanuses rühmade kokkupanekut. Osa õppetööst viiakse kooliruumidest väljapoole – metsa ja muuseumi, loomaaeda ja kohvikusse. Enam pole vaja sirgete pingiridadega nelinurkseid klassiruumi, koolikeskkond peab ennekõike pakkuma võimalusi rühmatööks, aga ka omaette olemiseks ja rahulikuks süvenemiseks. Õpikeskkonnad, püüdes vältida eneseisolatsiooni, väljuvad etteantud institutsioonilistest ja organisatsioonilistest raamidest, ületades nende piire; tekivad õpikeskkondade võrgustikud (sh rahvusvahelised), samuti hübriidsed, omavahel „risttolmlevad“, vastastikku üksteist rikastavad ja arendavad õpikeskkonnad, sealhulgas sellised, kus õppimine on lahutamatu tööst või mõnest muust tegevusest (Ruus, V-R.)¹

[Põhikooli riiklik õppekava](#) suunab kooli õpet kavandades ja ellu viies kasutatama nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendid. Kaasaegne hariduskäsitlus liigub käsikäes muutuva maailmaga ning kaasaegset kooli iseloomustavaks võtmesõnaks on kohanemisvõime. Võime kohaneda muutuva ühiskonnaga üleüldiselt, tööturuvajadustega, areneva tehnoloogiaga.

Koostööle, kui ühele hariduse võtmekomponendile, rõhub ka [Eesti elukestva õppe strateegia 2020](#), mis nendib, et „oluline on koostöö õpetajate ja õppeasutuste vahel, kooli koostöö lapsevanematega, aga ka koostöö kooli ja kohaliku omavalitsuse ning piirkondlike ettevõtete vahel. Huvihariduse lõimimine formaalharidusega ning õppetöö läbiviimine väljaspool koolikeskkonda (ettevõtted, noortekeskused, loodus- ja keskkonnahariduskeskused, muuseumid, raamatukogud jt kultuuriasutused) rikastab õppeprotsessi.“

Ka [Arengustrateegia Tartu 2030](#) eesmärgi T 18.4 kohaselt on Tartu üheks sihiks haridusasutuste koostöö toetamine kultuuri- ja spordiinstitutsioonidega.

[Tartu linna arengukava 2018-2025](#) tegevuse „Haridusasutuste ja lapsevanemate koostöö tõhustamine lapse arengu toetamiseks“² kohaselt on eesmärgiks mitmekülgse õppetöö võimaldamine kõikides õppeastmetes koostöös Tartu linna haridusasutuste, huvikoolide, kõrgkoolide, ettevõtete, teadus- ja mäluasutustega.

Suuna huvi- ja üldhariduse lõimimisele on võtnud ka Tartu linn. [Tartu Kultuuristrateegia 2030](#) kohaselt „noorte värsked ideed loovad uusi vorme ja viise kultuuri loomiseks ja tarbimiseks. Kultuuriharrastus toetab eri põlvkondade ja kõigis eluvaldkondades tegutsejate loovust kui olulist ressursi tänapäeva ühiskonna ning ettevõtluse väljakutsete lahendamiseks. Selle eesmärgi saavutamiseks on kavas integreeritud õppe võimaldamine huvi-, üld-, kutse- ja kõrghariduses noorte kunsti ja spordialase kompetentsi arendamiseks, ning samuti ka formaalse ja mitteformaalse hariduse ning haridus- ja kultuurivaldkonna asutuste süsteemse koostöö juurutamine lastele mitmekesisema õppe võimaldamiseks.“³

Nendest mõtetest johtuvalt kutsutakse [Tartu linna 2017-2021 koalitsiooni leppe](#)⁴ raames ellu programm „Õppida saab kõikjal“, mille eesmärgiks on soodustada üldhariduskoolide ja erinevate partnerasutuste koostööd õppetöö mitmekesisemaks muutmiseks, ehk laiemalt formaal- ja mitteformaalhariduse lõiming.

Asetades õppimine kujuteldavale teljele on võimalik see jagada laias laastus kolmeks: formaalne, mitteformaalne ning informaalne õppimine. Formaalharidussüsteemi (formal learning) iseloomustab selge struktuur ning püstitatud õpieesmärgid. Õppija vaatepunktist on taoline õppimine alati etteavatsetud - eesmärgiks on omandada mingisuguseid kindlaid uusi teadmisi, oskusi ja/või pädevusi. Teises skaala servas asetseb informaalne õppimine (informal learning, experiential learning), mille kohaselt õppimine toimub eelkõige juhuslikult ja vabatahtlikult informaalsetes keskkonnas ning läbi tegevuste, mille otseseks eesmärgiks ei ole alati

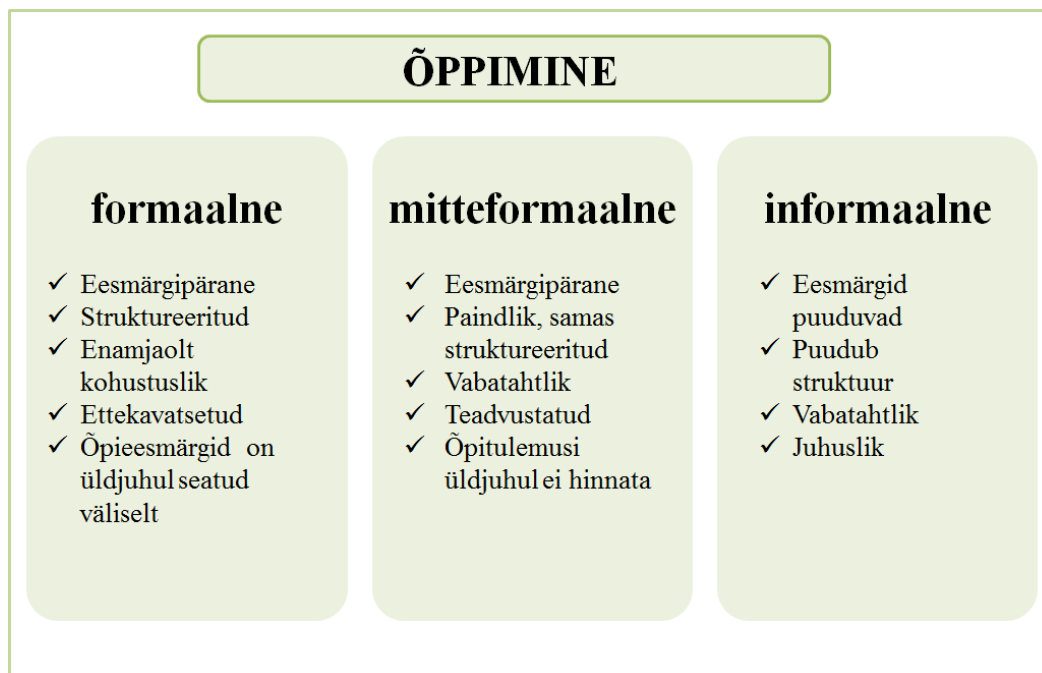
¹ Vinter, Slabina, Heidmets, 2015, <http://opleht.ee/2015/02/opikasitus-ja-koolikultuur/>

² [Tartu linna arengukava 2018-2025](#) peatükk 3.1. Kooli ja teadmuslinn alajaotuse „Haridusasutuste ja lapsevanemate koostöö tõhustamine lapse arengu toetamiseks“ punkt 42.

³ Tartu Arengustrateegia 2030 <https://www.riigiteataja.ee/aktiis/4210/4201/5011/Lisa%202.pdf#>

⁴ Eesti Reformierakonna ja Eesti Keskerakonna koalitsioonilepe Tartu linna juhtimiseks aastatel 2017-2021

omandada mõnd uut teadmist või oskust. Olles paratamatuks osaks igapäeva tegevustest nimetatakse taolist protsessi ka kogemuslikuks õppimiseks (nt võõrkeele omandamine elades välisriigis). Nende kahe põhimõtte vahel asetseb mitteformaalne õppimine (non-formal learning). Taoline õppimine toimub väljaspool klassikalist koolikeskkonda, samas jäädes kindlasse organisatsioonilisse raamistikku. Õppeprotsess on teadvustatud ja eesmärgipärane, kuid ei järgi üldjuhul mingit kindlat õppekava ning enamjaolt puudub otsene õpitulemuste hindamine. Selliselt võib uue teadmise omandamine toimuda nii õppuri enda algatusel ja sisemisel soovil midagi uut omandada kui ka juhuslikult mõne tegevuse käigus, mis otseselt ei oma õpieesmärke. (nt sotsiaalsete oskuste omandamine spordiklubides, noortekeskustes, jne).^{5, 6, 7}

Joonis 1. Formaalne, mitteformaalne ja informaalne õppimine

Head praktikad mujal Eestis

Õppida saab kõikjal programmi koostamise hetkel tutvuti ka teistes Eesti linnades läbiviidavate formaal- ja mitteformaalhariduslike lõiminguprojektide ja programmidega. Headeks eeskujudeks võib siinkohal välja tuua Tallinna ja Pärnu linna. Tallinna Haridusameti eestvedamisel jätkus 2018. aastal muuseumiõppe projekt, mille tulemusel saab 11 500 õpilast tasuta osaleda muuseumide haridusprogrammides. Aastast 2018 on Tallinna linnal kokkulepped Tallinna Linnamuuseumi ning selle filiaalide, samuti ka Energia Avastuskeskuse, Eesti Loodusmuuseumi, Eesti Tervishoiu Muuseumiga⁸. 2017/18. Õppeaastal käivitus Tallinna haridusameti poolt õpikodade programm „Vau! Ohhoo!”⁹, milles osales kokku 160 õpilast 13 koolist. Programm kestis neli kuud, mil iga grupp läbib kaheksa õpituba, ning neljakuulise perioodi jooksul õpiti uut ja huvitavat läbi põneva juhtumi lahendamise.

⁵ <http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/recognitionofnon-formalandinformallearning-home.htm>

⁶ <https://www.coe.int/en/web/lang-migrants/formal-non-formal-and-informal-learning>

⁷ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/glossary>

⁸ <http://www.tallinn.ee/est/haridus/Uudis-Me-opime-koikjal-Tallinna-koolide-tasuta-muuseumitunnid-jatkuvad-ka-tanavu>

⁹ <http://www.tallinn.ee/est/haridus/Vau-Ohhoo-kes-rikkus-talu-kaevuvee-ja-tegi-porsad-haigeks>

<http://www.tallinn.ee/est/haridus/Uudis-Vau-Ohhoo-Tallinna-koolid-jatkavad-huvitavat-oppimist-opikodades>

Pärnu linna koostöömudeli Pärnu kui õpikeskus (PÕK)¹⁰ erinevateks osapoolteks on lasteaiad, üldhariduskoolid, huvikoolid, muuseumid, kõrgkoolid, kutsehariduskeskus, asutused, ettevõtted ning toimib ka koolidevaheline koostöö ühisprojektide toel. Üldharidus- ja huvikoolide koostöö toimib partnerite kaasamise abil õppetöösse. Headeks näideteks on Pärnus erinevad huvikooli: Pernova loodusmaja ja Pernova tehnikamaja, Pärnu Kunstide maja, Pärnu Kunstikool ja Pärnu Muusikakool. Muusikakooli ja Vanalinna Põhikooli 1. klassi õpilased saavad ühe õppeaasta jooksul proovida 3 erineva muusikainstrumenti mängimist Pärnu Muusikakooli professionaalsete muusikaõpetajate juhendamisel¹¹. Toimub koostöö ka muuseumidega, kus partneriteks on Pärnu muuseum, Koidula muuseum, Uue Kunsti Muuseum, Linnakodaniku maja. Koostööpartneriteks on ka Tartu Ülikool (avastusõpe lasteaedades ja koolides, projekt „Pärnu linna digipööre“, TÜ teaduskool), TÜ Pärnu Kolledž, Pärnu Noorte teaduskeskus, Pärnumaa Kutsehariduskeskus. Haridusasutustes tehakse koostööd ka Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus PEAKiga.

Algatuse Huvitav Kool märksõnaks on „koostöö“ nii koolide kui ka kooliväliste organisatsioonide vahel; toimub näiteks parimate praktikate päev ning koostöös SA Archimedese ja SA Innovega toetatakse erinevaid koostööprojekte koolidega.¹²

Õppida saab kõikjal

Lühema või pikemaajaliste projektide ja tegevuste eesmärk on rikastada õppetööd, tehes seda läbi formaal- ja mitteformaalhariduse lõimimise ehk muuseumide, kõrg- ja kutsekoolide, ettevõtete kaasamise ja koostöö. Tartu linna koolides hetkel olemasolevat koostõiseid tegevusi saab jagada kaheks: koolide koordineeritud koostöövormid ning haridusosakonna poolt koordineeritavad ja toetatavad tegevused või projektid (vt joonis 2).

Joonis 2 Tartu linna munitsipaalkoolide ja erinevate haridus- ja kultuurivaldkonna asutuste süsteemne koostöö

¹⁰ https://www.pedagogicum.ut.ee/sites/default/files/www_ut/parnu_linn_kui_opikeskus_1.pdf

¹¹ <http://vanalinn.parnu.ee/wp/pilliope-paneb-silmad-sarama/>

¹² <https://www.hm.ee/et/huvitav-kool>

Koolide koordineeritud koostöövormid

Koolide algatatud projektid

Suure osa Tartu linna koolide koostööprojektidest moodustavad koolide endi spetsiifilistest vajadustest alguse saanud ja nendi endi poolt korraldatud erinevad koostöised tegevused, mis on igapäevase õppetöö lahutamatuks osaks. Teisalt on koolid ka paindlikud õppekava täitmisel, arvestades õppetöö osana ka kooliväliseid tegevusi (nt osalus huvikoolides, treeningutel, jne), see mõte on sõnastatud ka [Tartu linna põhikoolide kvaliteedikokkuleppes](#).

Kaardistades 2018. a. Tartu koolide poolt iseseisvalt koordineeritud koostööprojekte ja ettevõtmisi, selgines arusaam, et õppeprotsessi kaasatakse üha enam väga erinevaid asutusi väljastpoolt kooli. Tartu koolide seas on laialdaselt levinud Keskkonnainvesteeringute Keskuse ja PRIA projektides osalemine, samuti eksisteerib ka väikeste algatuste toetamine nt MTÜ Kookoni poolt loodud klassi sidususe metsamatkade projekt. Õppetööd viiakse läbi koostööpartnerite toel, kellest levinumate näidetena võib välja tuua Tartu Loodusmaja, Tartu Linnaraamatukogu haruraamatukogud, Tartu Ülikooli muuseumid, Riigimetsa majandamise keskus, Teater Vanemuine, Tartu Ülikool, Tartu linna muuseumid, jne.

Ühiselt korraldatud õpe

Koolide omaalgatuslike projektide puhul saab esile tõsta häid näiteid õppetöö korraldusest, kus koos partneriga on leitud võimalused õppetöö rikastamiseks koostööd teha õppeperioodide üleselt.

- Koostöös Tartu Kutsehariduskeskusega on Tartu Annelinna Gümnaasiumis kutseõppesuund abikoka erialal, mille käigus omandavad õpilased keskkooli mittetatsionaarses õppes ja abikoka kutse.
- Ahhaalik kool Tartu Forseliuse Koolis. 2017/2018. õppeaastast alates rakendatav pilootprojekt, mille eesmärgiks on rakendada nüüdisaegset õpikäsitust põhikooli ainetundides. Keskendutakse LTT valdkondade lõimimisele kasutades uurimuslikku- ja probleemõpet. Kasutusele võetakse valikainetesüsteem ning rõhuasetus asetatakse õpetajate põhjalikule koolitamisele ning toetamisele; samuti kaasneb projektiga tihe koostöö AHHA keskkusega.
- Alates 2017/2018. õa on Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi ja Heino Elleri nimelise muusikakooli õpilastel võimalik õppida mõlemas koolis läbi ühiselt korraldatud õppetöö. Eesmärgiks on anda õpilastele nii kvaliteetne gümnaasiumi kui ka kutseharidus. Vältimaks dubleerimist on õppeained kahe kooli vahel ära jagatud.
- Tartu Kroonuaia Kooli toimetulekuõppe õpilaste tööpraktika Tammistu mõisas.
- Tartu Karlova Kooli ja H. Elleri nimelise Tartu Muusikakooli projekt "Heli-ja visuaalkunsti loomelabor", mille alusel saavad kooli 5.-9. klasside õpilased käia vähemalt 2 korda (4 akadeemilist tundi) õppeaasta jooksul loomelaboris ehk siis õpilased saavad õppida ja õpetajad õpetada muusika- ja kunstivaldkonna aineid uut õpikäsitust toetavas, kaasaegses õppeklassis.

Haridusosakonna poolt koordineeritud koostöövormid

Teise osa koostöistest tegemistest moodustavad Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna poolt koordineeritud ja toetatud tegevused. Koostöös Lõunakeskuse Liuväljaga saavad Tartu koolide õpilased käia uisutamas ning [HITSA](#) abiga toimub pidev IT-valdkonna kaasajastamine koolides. TÜ sporditeaduste ja füsioteraapia instituudi liikumislabori eestvedamisel loodud Tartu Liikuma kutsuvate koolide võrgustikuga ([Tartu VUNK](#)) on 2018. a. seisuga liitunud 10 Tartu Kooli: Tartu Mart Reiniku Kool, Tartu Descartes'i Kool, Tartu Tamme Kool, Tartu Kivilinna Kool, Tartu Kesklinna Kool, Tartu Karlova Kool, Tartu Veeriku Kool, Tartu Variku Kool, Tartu Forseliuse Kool, Tartu Erakool.

[Tartu linna arengukava 2018-2025](#) alajaotuse „Haridusasutuste ja lapsevanemate koostöö tõhustamine lapse arengu toetamiseks“ punkti 43 kohaselt on linna huvides õppekava täitmist mitmekesistavate aktiivõppeprogrammide ja õppekava toetavate projektide konkursside korraldamise jätkamine. Sama dokumendi 45. punkt seab ka üheks prioriteediks õpilaste arengut toetavate koostööprojektide (keskkonna- ja energiateadlikkus, ettevõtlikkus, õpilasvahetus, liikumisaktiivsus, tervislikud eluviisid, liikluskasvatus, ujumis- ja uisutamiseõpe jne) algatamine ja toetamine.

Tänase seisuga on haridusosakonna koordineerida koostöö kolmes erinevas vormis: aktiivõppeprogrammid munitsipaalkoolidele loodusainetes, täppisteadustes ning ajaloo- ja kultuurivaldkonnas, iga-aastane õppekava rakendamist toetavate projektide konkurss Tartu linnas asuvatele põhikoolidele ja lasteaedadele ning toetatud sisulise koostöö projektid munitsipaalkoolides. Alates 2017. a. toetatakse gümnaasiumides õppesuundi toetavad praktikume ja kursuseid ning 2018.a. Tartu Raatuse Kooli projektipäevi 11 euroga õpilase kohta aastas.

Aktiivõppeprogrammid

Arendamaks riiklikus õppekavas sätestatud tuld- ja valdkonnapädevusi võimaldatakse alates 2013. aastast Tartu linna poolt keskselt korraldatud hanke korras munitsipaalkoolide õpilastel osa saada koolivälisest aktiivõppeprogrammidest. Koolidel on võimalik neile avatud tunnimahu alusel valida programmide nimekirjast programme erinevatele kooliastmetele. Esimesel kahel hankeperioodil pakuti tunde nii põhikooli kui gümnaasiumiastmele. Kolmandas hankeperioodis loobusid gümnaasiumid loodus ja täppisteaduste programmidest, soovides osa saada üksnes ajaloo- ja kultuuri programmidest.

Esimesel hankeperioodil 2013/2014-2014/2015 pakuti Tartu munitsipaal-põhikoolidele ja gümnaasiumidele aktiivõppeprogramme loodusainetes. Hanke tulemusel sai Tartu koolide partneriks Sihtasutuse Tartu Keskkonnahariduse Keskus ja Tartu Ülikool ning koolidele pakuti programme 884 tunni ulatuses.

Teisel hankeperioodil 2015/2016.-2016/2017. õa hangiti aktiivõppe programme juba kahes valdkonnas - loodusained ja täppisteadused. Loodusained olid täppisteadustest eristatud seetõttu, et sel juhul oli võimalik erinevatel asutusel esitada erineva rõhuasetustega programme. Loodusainetes jätkus koostöö Sihtasutusega Tartu Keskkonnahariduse Keskus ja Tartu Ülikooliga. Täppisteadustes sai linna partneriks Tartu Keskkonnahariduse Keskus, Tartu Ülikool, SA Teaduskeskus Ahhaa ning Tartu Observatoorium¹³ Loodusainete aktiivõppe programme pakuti koolidele mõlemas valdkonnas 1386 tunni ulatuses.

Kolmas hankeperiood 2017/2018.-2018/2019.õa laienes lisaks loodus- ja täppisteadustele ka ajaloo- ja kultuurivaldkonna programmipakkujatele. Mahud tundides olid vastavalt 1392, 440, 818 tundi. Teenusepakkujateks täppisteadustes olid SA Teaduskeskus AHHAH koos Tartu Ülikooliga, loodusainete valdkonnas SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus koos Tartu Ülikooliga ning kultuuri ja ajaloo valdkonnas Eesti Rahva Muuseum koos Tartu Linnamuuseumi, Mänguasjamuuseumi ning Tartu Ülikooliga.

Koolidel on võimalik pakutavate aktiivõppeprogrammide nimekirjast valida omale sobivaid programme, mille teenusepakkujad koolile sobival ajal ka läbi viivad. Õpet viiakse läbi 24 õpilasega rühmades, erandjuhul 28 õpilasega rühmades.

Õppekava rakendamist toetavad projektid

Projektide konkurss kutsuti Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna poolt ellu 2012. a. eemärgiga rikastada õppeprotsessi nii Tartu lasteaedades kui koolides ja toetada (õpi)laste pädevuste kujundamist esmatähtsates teemavaldkondades. Viie-aastase konkursiperioodi tulemusena kujunesid gümnaasiumides välja õppesuundi toetavad praktikumid ja kursused, mille läbiviimist toetatakse alates 2017. a. sügisest õpilaste arvust lähtuvalt. Heade näidetena võib välja tuua Hugo Treffneri Gümnaasiumi loodus-, reaali- ja humanitaarsuuna välipraktikumid koostöös Tartu Ülikooli ja ERMiga. Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi kunstiõppe kursused koostöös Tartu Lastekunstikooli ja Kunstikooliga. Tartu Annelinna Gümnaasiumi füüsikapraktikumid koostöös

¹³ Tartu Linnavalikogule otsuse "Loa andmine riigihanke korraldamiseks aktiivõppeprogrammide hankimiseks" eelnõu esitamine

Eesti Maaülikooliga. Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumis moodulõppe näidetena võib välja tuua tervishoiu mooduli koostöös Tartu Tervishoiu Kõrgkooli ja Eesti Maaülikooliga või 3D- modelleerimise moodul koostöös Tartu Kõrgem Kunstikooliga (vt lisa).

Alates 2017. a. korraldatakse projektikonkurssi lasteaedadele ja põhikoolidele. Projektitoetuse taotleja võib olla Tartu linnas asuv põhikool (sh põhikooliosaga kool) üksi või koos projektipartneriga. Projektipartner võib olla kohaliku omavalitsusüksuse asutus, riigiasutus, avalik-õiguslik juriidiline isik või eraõiguslik juriidiline isik. Nõutav omafinantseering on koolide puhul 20% projekti maksumusest ning projektiperiood lõpeb kokkuvõtva üritusega "Projektipraktikum". Väga kasulike ja innovaatiliste praktikate puhul võivad projektid muutuda ka püsivaks koostöökooli ja partneri vahel (nt Tartu Raatuse Kooli projektipäevad¹⁴). Samuti võivad projektikonkurssi raames ellu kutsutud ühekordsed õpilasüritused muutuda traditsioonilisteks, olles edaspidi korraldatud aineühenduste kaudu (nt Muinasjutu vestmise päev, Kahoot, QWERTY, õpioskuste olümpiaad, jne)

Toetatud sisuline koostöö

2017.-2018. õppeaasta jooksul toimunud (õppekava rakendamist toetavate projektide) projektikonkurssi kaudu kerkis esile valik projekte, mille puhul leiti, et koostöö kooli ja partneri vahel võiks muutuda iga-aastaseks („Pillipuudutus“, „Muuseumi varasalvest tarkuseteri otsides“ ning Tartu Kesklinna Kooli I kooliastme õpilaste koolipäev Tartu Mänguasjamuuseumis). Esimesed toetatud sisulise koostöö projektid näitasid, et kool näeb partnerit kui võrdväärset sisuloojat, kellega koostöö võiks areneda mitmete aastate vältel, muutudes seeläbi orgaaniliselt loomulikus õppetöö osaks. Kooli ja partnerasutuse koostöö kaudu toetatakse eelkõige teemakohaste valdkonnapädevuste (kuid laiemalt ka üldpädevuste) kujundamist. Aineõpetaja poolt antud sisend, partneri poolt läbiviidavad tegevused ja õppesisu täiustavad teineteist ehk projektipartneri abil tagatakse õppekava täitmine ja ka rikastamine andes õpitule võimalikult eluline lisaväärtus. Üheks koostöö kasuteguriks on ka võimalus kasutada partneripoolseid ressursse veelgi efektiivsemalt nt rätsepatööna valminud tundide näol, või kui töövahendeid pakub partnerasutus, siis koolil ei ole analoogseid materjale tarvis muretseda.

Kui projekti esimestel aastal toetab koostööd kuni 80% ulatuses haridusosakond, siis tuleviku eesmärk on, et koolid hakkavad koostööd finantseerima ise, milleks eraldatakse neile vahendid rahastamismudeli kaudu. Ülelinnaliseks sihiks on võetud, et igal Tartu linna põhikoolil oleks oma kindel/kindlad partnerasutused, kellega taolist sisulist koostööd pidevalt läbi viiakse. Järgnevalt on sõnastatud sisulise koostöö projektide 5 põhimõtet:

- Koostöö peab olema pikaajaline ja püsiv, st lisaväärtuse võimalus peab olema tagatud samale sihtgrupile igal järgneval aastal;
- Koostöö peab hõlmama kindlat sihtgruppi või kindlaid klasse;
- Koostöö peab olema sisuline, st on konkreetselt ette nähtud, et osa kooli õppekavast viiakse läbi koostöös partneriga;
- Linnapoolne toetus on ette nähtud eelkõige partnerile lisakulude katmiseks ja toetus ei saa talle olla kasumi teenimise vahendiks.
- Koolipoolne omaosalus ja/või kaasfinantseering koostööprojektide puhul on vähemalt 20% projekti maksumusest.

Iga-aastane püsivate partneritega koostöö eksisteerib 2018/ 2019. õppeaastal **seitsmel** Tartu munitsipaalkoolil.

„Pilli puudutus“ Koostöö Tartu Hansa Kooli, Tartu Descartes'i Kooli ja Tartu II Muusikakooli vahel. Alates 2017. aastast saavad Tartu Hansa Kooli ja Tartu Descartes'i Kooli 1. klasside õpilased osa esmasest pilliõppest. Iga laps saab tutvuda vähemalt kolme pilliga Tartu II Muusikakoolis. Instrumentideks on klaver, viiul,

¹⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=pLGLZna6VPo>

plokkflööti, akordioni, ukulele, kitarr. Õpilaste grupile on iga instrumendi õppeks kavandatud kuus tundi. Pilliõppetunnid lõppevad kevadise kontsertesinemisega vanematele.

„Muuseumide varasalvest tarkuseterasid otsimas“ koostöö muuseumitundide näol Tartu Linnamuuseum ja Tartu Kivilinna Kooli vahel. Kooli 1.-9. klasside õpilased osalevad muuseumide teemapäevadel: loovuspäev, ajaloopäev, eesti keele päev.

Tartu Kesklinna Kooli I kooliastme õpilaste koolipäev Tartu Mänguasjamuuseumis. Projekti põhieesmärgiks on toetada 1.-3. klassi õpilastele üldpädevuste kujunemist keskendudes Põhikooli riiklikus õppekavas väljatoodud järgnevale viiele üldpädevusele: ettevõtlikkus-, väärtus-, -enesemääratlus-, sotsiaalne- ja matemaatikapädevus.

Miina Härma Gümnaasiumi ja Tartu Mart Reiniku kooli kunstitunnid Tartu Lastekunstikoolis Pilootprojekti raames võimaldati 2017/2018. õa. Miina Härma Gümnaasiumi 8. klasside õpilastel osaleda 14 tunni ulatuses kunstiõppe tundides väljaspool tavapäraseid kooliruumi Tartu Lastekunstikoolis. Projekt hõlmab kolme riiklikus õppekavas käsitletavat teemat: kõrgrükk (trükitehnikad), naturist joonistamine (kujutamise viisid, tehnikad), savist modelleerimine (skulptuur). Alates 2018/2019. õa sügisest saavad ka Tartu Mart Reiniku Kooli 8. klasside õpilased osaleda lastekunstikooli juhendajate poolt läbiviidavates kunstitundides Tartu Lastekunstikoolis.

Tartu Variku Kooli „Inseneria praktikum“ Makerlabis alates 2019. a. kevadest. Koostööprojekti eesmärgiks on praktikumide kaudu kinnistada õpilaste seniseid teadmisi tehnoloogia, loodusõpetuse, matemaatika, füüsika ning ka kunsti valdkonnas. Praktikumide sihtgrupiks on Tartu Variku Kooli 4.- 9. klasside õpilased.